

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Ağustos 1988

Sayı : 226

İşçilerden : HAYIR

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

AGUSTOS
1988
Sayı: 226

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ :
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
ORHAN BALABAN

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel: 33 38 24

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 900.-TL.
Yıllık 1.800.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 2.000.-TL.
Yıllık 4.000.-TL.

TEKNİK DÜZENLEME:
ERDAL TÜT

FOTOĞRAFLAR:
NİHAT ÜSTÜN

DİZGİ BASKI :
DEMİRCİOĞLU MATBAACILIK
TÜRK-İŞ PASAĞI NO: 2
KIZILAY-ANKARA
TEL : 134 14 71

BASKI TARİHİ: 8.9.1988

SAVCILIK, BAŞKANLAR KURULU TOPLANTISI İLE İLGİLİ KARAR DEFTERLERİNİ İSTEDİ!..

Savcılık Başkanlar Kurulu'nun 26 Ağustos toplantısından sonra, referandumda, kahverengi oy kullanılması için çalışılacağına belirtilmesi üzerine, TÜRK-İŞ'in karar defterini istedi.

TÜRK-İŞ yetkilileri, yazıyı getiren görevliye, Başkanlar Kurulu Karar Defteri'nde bu toplantıyla ilgili alınmış veya yazılmış herhangi bir karar bulunmadığını belirttiler ve defterleri vermediler. Vali Yardımcısı Yahya Gür imzasıyla TÜRK-İŞ'e gönderilen yazıda, Başkanlar Kurulu toplantısında alınan kararın Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nca incelenmek üzere karar defterinin verilmesi istendi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, bunun üzerine Valiliğe gönderdiği yazıda, Başkanlar Kurulu'nun açış konuşması ve Başkanlar Kurulu bilirdi metnini yazısına ekledi. Yazıda "Başkanlar Kurulu Karar Defteri'nde bu toplantıyla ilgili alınmış ve yazılmış herhangi bir karar bulunmamaktadır." denildi.

İçindekiler

1	NEDEN HAYIR?..
2	BAŞKANLAR KURULU
8	HÜSEYİN PALA
11	TÜRK-İŞ / HÜKÜMET DİYALOĞU
12	İNÖNÜ, TÜRK-İŞİ ZİYARET ETTİ
13	ÇEVRE KİRLENMESİ
15	HABER-İŞ BAŞKANLAR KURULU
16	TÜRK-İŞ ARAŞTIRMASI
17	HÜSEYİN AVNİ YAZICI
18	PET-KOOP
19	ALMAN GENÇ İŞÇİ HEYETİ
20	SENDİKALARDAN HABERLER
24	TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNDE SON DURUM

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

NEDEN HAYIR?..

25 Eylül 1988 Pazar günü, Anayasa'nın bir maddesinde yapılan değişiklik konusunda, HALKOYLAMASI yapılacaktır.

O gün, herkes sandığa giderek, bu tarihi fırsatı iyi değerlendirmeli ve KAHVERENÇİ oylarıyla **Özal** iktidarına HAYIR demelidir.

Bu HALKOYLAMASI'nda özellikle işçiler, HAYIR oyu kullanmalıdır.

Neden HAYIR?

Çünkü, bu halkoylamasına EVET denildiği zaman, hükümetin siyasi tercihi sonunda ANAP Grubu oylarıyla TBMM'den geçen değişiklikle Mart 1989 tarihinde yapılması gereken mahalli idare seçimleri, sadece 3,5-4 ay öne alınmış olacaktır.

Mahalli idare seçimlerinin, bu kadar kısa bir süre için öne alınması, hiç bir ülke sorununa yarar sağlamıyacağı gibi, Devlet Hazinesinden 100 milyar liradan fazla para boş yere harcanacaktır.

Dağ gibi biriken sorunlarımıza çözüm bulunmazken, ANAP iktidarının yeni siyasi payandalar kurarak geleceğini teminat altına alması gayreti içinde Anayasa'da değişiklik yapması, üzüntü ve esefle karşılanan bir konudur.

Anayasa'da değişiklik zarureti ortaya çıkmışsa, herşeyden önce değiştirilmesi gereken birçok antidemokratik madde bulunmaktadır.

Bugünkü Anayasa'nın hazırlanışı sırasında, TÜRK-İŞ'in gerekçeleriyle birlikte hazırlayıp sunduğu 45 önerge dikkate alınmadığı için, "Yasama Yetkisi"nden, "Temel Hak ve Hürriyetler"e, "Düşünce ve Kanaat Hürriyeti"nden, "Basın Hürriyeti"ne, "Tabii Hakım Teminatı"ndan "Kişinin Dokunulmaz Hak ve Hürriyetleri"ne kadar uzanan Anayasa maddeleri yüzünden sosyal ve ekonomik huzursuzluklar gün geçtikçe artmaktadır.

Kaldı ki, TÜRK-İŞ, öncelik ve ivedilikle yıllardan beri sendika kurma hakkıyla ilgili 51.nci madde, Sendikal Faaliyetlerle ilgili 52.nci madde, Toplu Sözleşmeyle ilgili 53.ncü madde ve grev hakkıyla ilgili 54.ncü maddelerin asgari ILO standartlarına göre değiştirilmesini ısrarla talep etmiş, fakat, iktidarın bu sorunlara kayıtsızlığı yüzünden hiçbir sonuç alınamamıştır.

Genel Başkan **Şevket Yılmaz**'ın açış konuşmasında değindiği ve TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun oybirliği ile benimsediği üzere, bu nedenlerle, içte sosyal barışı bozucu bu maddeler dururken, dışta Türkiye bu yüzden uluslararası platformlarda şikayet listelerinin başında yer almayı sürdürürken, hükümetin mahalli idare seçimlerini 3-4 ay öne almaya çalışması gibi anlamsız bir tutuma izin vermemek için Halkoylamasında HAYIR denilmelidir.

Emeği ile geçinenlerin, diğer sabit ve dar gelirliilerin sorunlarına çare bulmak yerine ülkeyi kendi kurallarınca yönetme hevesine devam eden **Özal**'a hayır demek için, Halkoylamasında HAYIR denilmelidir.

İşçilere emeğinin hakkını vermeyen, hür sendikacılığa duyduğu nefretini her tasarrufla sergilemekten çekinmeyen bu hükümete duyulan tahammülsüzlüğü belgelemek için Halkoylamasında HAYIR denilmelidir.

Yüzde 30'lardan aldığı enflasyonu yüzde 80'lere çıkararak **Özal** Hükümetine, vurguncu, soyguncu ve hayali ihracatçı piyasa düzenbazlarına ve onların çıkarıcı yandaşlarının egemenliğine son vermek için Halkoylamasında HAYIR denilmelidir. Ülkede açlık, sefalet ve işsizlik kol gezerken, malikanelerden gönülünce yaşayıp vergi kaçıran stokçuların çanına ot tıkamak için,

Pahalılığı, işsizliği protesto etmek için,

Zam furyasından ve enflasyon canavarından kurtulmak için,

Keyfi idareye paydos demek için, Halkoylamasında Hayır denilmelidir.

Önümüze çıkan bu tarihi fırsatı, iyi değerlendirelim.

Anlaşıldığı kadarıyla Sayın **Özal**, bu gereksiz ve zamansız Halkoylamasıyla sarsılmaya yüz tutan iktidarı için "**Siyasi Fal**" baktırmak hevesindedir.

Öyleyse bu referandumda halkın sorunlarına sırt çeviren bu iktidarın falının ve hâlinin ne olduğunu gösterelim ve HAYIR oylarımızla gereken dersi verelim.

25 Eylül Halkoylaması, vatana ve millete HAYIR'lı olsun.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

- Başkanlar Kurulu'nda, Referandumda HAYIR oyu kullanılması istendi.
- Genel Başkan Yılmaz: "Demokrasi adına milletle alay edenlere gereken ders verilmelidir" dedi.

Genel Başkan Şevket Yılmaz'ın ani bir kalp rahatsızlığı geçirmesi nedeniyle 30 Haziran'da yapılması kararlaştırılan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısı, bu mazeret yüzünden 26 Ağustos tarihinde gerçekleşti.

Toplantıyı bir konuşmayla açan Genel Başkan Şevket Yılmaz, özellikle bugünkü siyasi iktidardan duyulan şikayetleri ayrıntılarıyla dile getirdi ve demokrasi adına milletle alay edildiğini belirterek, "İktisaden

güçsüz durumdaki çoğunluk, bugün eline geçen fırsatı, akılcı bir şekilde değerlendirmelidir." dedi.

Genel Başkan Şevket Yılmaz, açış konuşmasında şunları söyledi:

"30 Haziran'da yapılması kararlaştırılan olağan toplantımız, rahatsızlığım sebebiyle ertelenmişti. O tarihten bu yana Yurdu-muzda işçi hareketince dikkatle izlenmeyi ve önlem almayı gerektiren siyasal ve ekonomik

gelişmeler olmuştur.

Bu toplantımızda 1988 başından bu tarihe kadar sürdürülen çalışmalarını gözden geçirebileceğimizi ve gelişmeler karşısında önümüzdeki günlerde yapılması gereken etkinlikleri kararlaştırmayı umud ediyorum.

Bilindiği gibi Ocak 1988'den Temmuz 1988'e kadar son derece yoğun bir çalışma dönemi yaşanmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Açıklaması:

"Referandumda HAYIR oyu kullanılmalıdır."

Başkanlar Kurulumuz 1988'in ilk toplantısını 13 Ocak 1988'de yapmış, bunu bir dizi olağanüstü toplantı izlemiştir. İlk olağanüstü toplantı 10-11 Şubat 1988 günlerinde yapılmıştır. Kurul daha sonra 3 Mart 1988, 29 Mart 1988 ve 30 Mart 1988 tarihlerinde toplanarak çalışmaları gözden geçirmiş, gerekli belirlemeleri yapmıştır.

13 Ocak 1988 tarihli olağan toplantıda 1988 içinde sürdürülecek çalışmalar, siyasi iktidardan beklenenler ana hatlarıyla ortaya konurken, 10-11 Şubat'ta yapılan Olağanüstü Toplantının konusunu "ek zam" ismi altında başlatılmak istenen uygulama teşkil etmiştir. Bu çerçevede ayırımı yönelik uygulama şiddetle protesto edilerek, bir dizi mücadele kararı alınmıştır.

ALINAN KARARLAR

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu bu kararları;

• Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kuralları ile kurumlaştırılıp, işlerliğe kavuşturulması,

• İşçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz, demokratik rejim ve anlayışı ile bağdaşmayan kısıtlama ve uygulamaların ILO ilkeleri ışığında kaldırılması,

• Hür sendika hakkı ve serbest toplu pazarlık ve grev haklarına işlerlik kazandırılması,

• Haksız ve keyfi işten çıkarılmaların durdurulması,

• Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek, sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine dayalı bir anlayışın yerleştirilmesi

yönündeki mücadelesinin 1988 yılı aşaması çerçevesinde almıştır.

Alınan kararlar ışığında Seviz Bölge Temsilciliğimizde geniş tabanlı toplantılar yapılmış, yemek boykotu gerçekleştirilmiş, Adapazarı ve Adana'da "Pahalılığı Protesto Mitingleri" düzenlenmiştir. İstanbul mitingi hatırlanacağı gibi Hükümet tarafından engellenmiştir.

TÜRK-İŞ Yönetiminin 30 il'de aynı gün, aynı saatte yapmayı tasarladığı protesto yürüyüşleri ise, gelişmeler karşısında ileri bir tarihe alınmıştır. ■

Ankara'da 26/27 Ağustos 1988 tarihlerinde toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, çeşitli yurt ve işçi sorunlarını görüştü ve şu belirlemeleri yaptı:

1. Yurdumuzda ekonominin genel dengelerinin kurulamamasının olumsuz koşulları yaşanmaya devam etmektedir. Siyasal iktidar serbest piyasa ekonomisi adı altında uygulandığı ekonomik politika ile, tüm çalışanları ezmektedir. İktidarın tek hedefi Türkiye'yi iktisaden güçlü durumdaki azınlığın ekonomik ve siyasal ipoteği altında tutmak, Türk ulusunun ve yurdumuzun kaynaklarını bu azınlığın çıkarları doğrultusunda kullanmaktır.

2. Siyasal iktidarın bu amacı gerçekleştirebilmesi ve sürekli bir düzen haline getirebilmesi

1982 Anayasasının demokrasiyi demokrasi olmaktan çıkararak; ekonomik, sosyal, siyasal çıkarların kaynağını oluşturan hükümlerini muhafaza edilmesine bağlıdır. Bu sebeptir ki, siyasal iktidar tüm Anayasa değişikliki önerilerinde münhasıran kendi siyasal çıkar arayışlarına uygun düzenlemeler peşindedir. 25 Eylül 1988'de yapılması kararlaştırılan halk oylaması da bu yönde atılan bir adımdan ibarettir.

3. TÜRK-İŞ'in temel amaçlarıyla siyasal iktidarın kendi siyasal çıkar arayışları arasındaki uçurum gün geçtikçe derinleşmektedir.

TÜRK-İŞ'in temel amacı yurdumuzda siyasal ve ekonomik demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilmesidir. TÜRK-İŞ, bu çerçevede

Başkanlar Kurulu 3 Mart 1988 günü 1988 yılı içinde süresi biten ve bitecek olan toplu iş sözleşmelerinde izlenecek ortak politikayı belirlemek üzere olağanüstü toplantıya çağırılmıştır.

Bu toplantıda 1988 yılında kamu ve özel sektörde görüşülmesine başlanacak toplu iş sözleşmelerinde Hükümetin kamu işveren sendikaları aracılığıyla sürdürdüğü politikaya karşı alınabilecek önlemler görüşülmüştür.

Kamu İşveren Sendikaları'nın 1988 yılı ücret artış oranlarını açıkladığı bir ortamda 1987'de gerçekleşen enflasyon sebebiyle ücretlerde meydana gelen aşınmayı giderecek, 1988

yılı enflasyon oranı beklentisini karşılayacak bir düzeyin hedef alınması; sözleşme sürelerinin kural olarak bir yıl belirlenmesi; iş ve sendika güvencesi sağlamaya yönelik hükümlerin toplu iş sözleşmelerine yeniden sokulması, hedefler olarak belirlenmiş; Başkanlar Kurulumuzca be-

nimsenmiştir.

ZİRVE'NİN SONUÇLARI VE İLKE KARARI

Başkanlar Kurulumuz 29 Nisan 1988'de, 30 Nisan'da yapılması kararlaştırılan TÜRK-İŞ/Hükümet zirve toplantısı sebebiyle yeniden toplantıya çağırılmıştır.

Bu toplantıda Hükümete yöneltilecek istekler gözden geçirilmiş ve 30 Nisan 1988 günü, Kurul huzurunda, Başbakan'a iletilmiştir.

Toplantıdan çıkan ilk sonuç, toplu sözleşme görüşmelerinde yaşanmakta olan tikanıklığın, Başbakan, ilgili bakanlar ve kamu işveren sendikalarıyla görü-

de bu aşamada Anayasanın çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi ile bağdaşmayan hükümlerinin değiştirilmesini; işçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlamaların kaldırılması; grevli serbest toplu pazarlık düzenine işlerlik kazandırılmasını; sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine dayalı bir düzenin kurulmasını istemektedir. Bu; siyasal iktidarın korumaya çalıştığı ipoteğin kaldırılması; iktisaden güçsüz drumdaki çoğunluğun ekonomik ve siyasal haklarının, özgürlüklerinin engelsiz tanınması ve yaşama geçirilmesi demektir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ile Başkanlar Kurulu'nun bu tarihe kadar aldığı tüm eylem kararları ve yapılan etkinlikler temel amacın gerçekleştirilmesine yöneliktir ve amaç gerçekleştirilinceye kadar sürecek niteliktedir.

4. 25 Eylül halkoylaması kararı iki amaç arasındaki çelişkiyi bir kez daha ortaya koyan bir karardır. Siyasal iktidarın hedefi ağır geçim koşulları altında ezilen insanların sorunlarına çare bulmak, ekonomide yarattığı ve yaşattığı dengesizlikleri ortadan kaldırmak, Batı demokrasilerine uygun bir düzen kurmak değildir. Siyasal iktidar her tasarrufunda olduğu gibi ulusumuzun hür iradesinin tercihlerine karşı ekonomik dayatmalarını sürdürmek ve sadece kendi siyasal çıkarlarına uygun bir sonuç almak peşindedir. Bunda istediği sonucu alması halinde, 1989 içinde ipoteği daha ileri ölçüde perçinleyecek yeni yeni fiilli düzenlemeleri gündeme getirecek; işçileri, devlet memurlarını, köylüyü, esnafı, emekliyi, dul ve yetimi daha ileri ölçüde fukaralaştıracak, kendi yandaşlarına daha ileri

şülerek açılabilmesi ihtimali olmuştur.

Bu yön, 30 Nisan 1988 günü, zirve toplantısını takiben yapılan değerlendirmede Başkanlar Kurulu'nca tesbit edilmiş, ücret pazarlığında "dikkate alınması istenen TÜRK-İŞ İlkeleri" 6 Mayıs 1988'de Başbakan'a sunulmuştur.

Bu ilkeler şunlardır:

a. 1986 ve 1987 yıllarında gerçekleşen yıl sonu enflasyon oranlarıyla bu yıllar için kamu kesimi toplu iş sözleşmeleriyle verilen ücret zamlar ortalama oranının karşılaştırılması ve kayıp oranının tesbit edilmesi,

b. 1988 yılı tahmini enflasyon oranının belirlenmesi,

c. Gayrisafi milli hasıla artışında yüzde 5'lik bir payın belirlenecek ücret artış oranlarına eklenmesi.

TÜRK-İŞ bu ilkelere göre belirlenecek bir ücret oranının saptanmasını; Devlet İstatistik Enstitüsü tüketici endeksleri de-

ğerleri gözönüne alınarak ücret zammının her yıl altışar aylık iki devrede uygulanmasını önermiştir.

Bu görüşmelerden sonra ortaya çıkan ilk sonuç, Hükümetin Kamu İşveren Sendikaları aracılığıyla 1988 yılı için daha önce ilan ettiği ve bazı toplu iş sözleşmelerine de yansıyan (% 30 + % 20); 1989 yılı için (% 15 + % 15)'lik zam oranlarını 1988 yılı için (% 38 + % 29) ve 1989 yılı için (% 20 + % 16) biçiminde değiştirmek zorunda kalmış olmasıdır.

Kamu İşveren Sendikaları tarafından ortaya konan bu oranlar, 3 Mart 1988 tarihinde Başkanlar Kurulu'nun onayına

ölçüde çıkar sağlayacak ekonomik ve siyasal önlemleri bir bir alacaktır. Süresi sona ermemiş ve süresi 1989'da sona erecek toplu sözleşmelerde enflasyon nedeniyle aşınan ücretlerde iyileştirme yapılacağı yolunda, 4 ay önce verdiği sözü uyarıya rağmen yerine getirmeyen İktidar, TÜRK-İŞ'in bu gözlemlerinin ne kadar haklı temele dayandığını bir kez daha ortaya koymuştur. Bu gidiş mutlaka durdurulmalıdır.

5. 25 Eylül halk oylaması TÜRK-İŞ'in yukarıda açıklanan amaçlarını gerçekleştirme yolundaki mücadelesinde önemli yeni bir aşamadır. Bu sebeptendir ki, ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğu 25 Eylül halk oylamasına mutlaka katılmalı ve oylarıyla demokrasiyi demokrasi olmaktan çıkararak, grevli serbest toplu pazarlık düzeninin işlerlik kazanmasına imkân

verecek düzenlemeleri yapmayan, hür sendikacılık ve toplu pazarlık ilkelerini temelden zedeleyen uygulamaları ısrarla sürdüren, Millet sefalet koşulları altında sürünürken bir küçük azınlığa örneği görülmemiş imkanlar ve çıkarlar sağlayan siyasal iktidara gereken dersi vermelidir. TÜRK-İŞ örgütü, bu yönde, amaçlarının ve taşıdığı sorumluluğun gerektirdiği tüm etkinlikleri "Hayır" oylarıyla bütünleştirerek yerine getirecektir.

6. Diğer yandan TÜRK-İŞ belirtilen amaçlarının gerçekleştirilmesi yolunda sürdürdüğü mücadelesine ekonomik ve siyasal gelişmeler ışığında ve objektif koşulların gereklerine göre TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu'nca alınan ve alınacak önlemleri ve etkinliklerle aralıksız devam edecektir. ■

sunulan ve görüşmeler sonrasında kabul etmek zorunda kaldıkları "İlkelerin" "hesaplama biçiminin" kendilerince, rakamsal ifadesinden ibarettir. TÜRK-İŞ, tüm görüşmelerde münhasıran ilkeler üzerinde mutabakat aramıştır.

Esasen Yönetim Kurulu 3 Mart 1988'de Başkanlar Kurulu'na bu konuda "toplu İş sözleşmelerinde ücret artış oranının bir süredir yaşanan ve özellikle 1987'de gerçekleşen enflasyon nedeni ile meydana gelen reel aşınmayı giderecek 1988 yılı enflasyon oranı beklentisini karşılayacak bir düzeyden aşağı olmaması ve özellikle kamu kesiminde kamu işveren sendikalarının ortaklaşa tesbit ederek savunduğu, özünde işçilerin daha ilerli ölçülerde sömürülmelemlerini amaçlayan zam oranlarının yukarıdaki hedeflere ulaştırılmasını" önermiş, herhangi bir zam oranı saptamamıştır.

TÜRK-İŞ, bu sorunun ortaya çıkmasını takiben dayanaksız bazı değerlendirmeler karşısında, sonucun TÜRK-İŞ açısından, grev yasağı olmayan işkollarında altına inilmemesi beklenen en az düzey olduğunu; Yüksek Hakem Kurulu'na intikal etmesi ihtimali olan uyuşmazlıklarda ise önemli kabul edilebileceğini açıklamak durumunda kalmıştır.

DİĞER GELİŞMELER

30 Nisan 1988 tarihli zirve- den çıkan ikinci sonuç 2821 ve 2822 sayılı Yasa değişikliklerinin ve asgari ücret artışının gündeme girmiş olmasıdır.

Yasa değişiklikleri üzerinde yoğun çalışmalar yapılmış olup, TÜRK-İŞ bu konuda da, esas itibariyle, 1982'den bu yana orta-

ya koyduğu görüşleri tekrarlamıştır. Bunda hareket noktası en az ILO ilkelerinin gözetilmesidir. TÜRK-İŞ'in isteklerinin geniş ölçüde gerçekleştirildiği iddiasının ortaya atılması karşısında bunun belgeleriyle yalanlanması gerekmiştir. Sendikal hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi çalışması, bu gelişmelerle de bağlantılı olarak Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)da sürdürülmüştür. Asgari ücret tesbitine ilişkin görüşlerimiz ise o tarihte açıklanmış bulunmaktadır.

Ağustos 1988'de Hükümete zirve görüşmeleri sırasındaki tahhüdü hatırlatılmış ve ücretlerin enflasyon karşısında korunmasını sağlayacak önlemlerin alınmasını istemiştir. Henüz bu konuda somut bir sonuç ortaya çıkmış değildir.

Türkiye'de maalesef, ekonominin genel dengelerinin kurulamamasının olumsuz şartları her alanda, özellikle çalışma yaşamında, grevleri ve uyuşmazlıklarıyla yaşanmaya devam etmektedir.

Sosyal devlet ilkesini gözardı ederek "Serbest Piyasa Ekonomisi" adı altında uygulanan politikanın temel yanlışlıkları her geçen gün gözler önüne serilmektedir.

OECD nezdindeki Sendikalar Danışma Komitesi'nin tesbitleri-

ne göre, ekonomideki çıkmazları başta Uluslararası Para Fonu olmak üzere, finans çevrelerinin standart reçeteleri ile aşmaya çalışan Özal Hükümeti, bugün aynı çevrelerin ciddi eleştirilerine muhataptır.

ORTA DİREĞİ YIKILAR

Çalışanlara başka bir ifadeyle, Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğuna mümkün olan en azı veren, gelir dağılımında giderek vahimleşen adaletsizliklere göz yuman, sosyal adaletçi ilkeleri ve ön-

lemleri sürekli olarak erteleme yolunu seçen, işsizliğin yüzde 20'lere dayanmasından hiçbir kaygı duymayan Hükümet, tek kelime ile orta direği yıkmıştır, perişan etmiştir.

Enflasyonu geriletme hedefini, sözde yüksek oranlı kalkınma politikası adına terkeden Hükümet, kamu finansman açığı-

ğının gayri safi milli hasılanın yüzde 10'una ulaşmasından, Hazine'nin ihtiyaçlarının emisyona yoluyla karşılanmaya çalışılmasından, Devlet bütçesine gelir sağlayacak fonların denetimsizliğinden, hayal ihracattan, işçi çalıştıran çoğu sanayicinin ciddi çıkmazlarından bugün yaşanan olumsuz tablodan kaygılı değildir.

Aksine tüm bu sakatlıklar çoğu zaman iktidar partisinin siyasal çıkar arayışına uygun olup olmamasına bakılarak teşvik edilmektedir. IMF bile gelir dağılımındaki adaletsizliğin ciddi boyutlara ulaştığını ve bunun sakıncalarını gizliyemez durumdadır.

SEÇİMDEN UMULANLAR

Buna aynı siyasal çıkar kollama anlayışı ve yaklaşımı içinde, Türk Milletini sürekli olarak seçim ortamında tutma çabası eklenmelidir.

Seçim, bugünkü siyasal iktidar ve yandaşları için adeta bir "geçim aracı" olup, çıkmıştır.

Siyasal çıkar arayışının sürekli olarak ön planda tutulmasının başkaca izahı yoktur.

Özal iktidarı ilk referandumda siyasi rakiplerini bertaraf etmeyi plânlamış, başarısızlıkları örneği hiçbir demokratik ülkede görülme-yen bir seçim kanu-

nu ile kapatmaya kalkışmış, yine siyasal çıkarları öyle gerektirdiği için ikinci referanduma yönelmiştir.

Dikkat buyurulursa, 1982 Anayasasının, sosyal ve ekonomik çıkmazlara yol açan, demokrasiyi demokrasi olmaktan çıkaran hiçbir hükmü değiştirilmek istenmemektedir. İstenen; sadece Özal iktidarına yarayacağı düşünülen değişikliğin gerçekleştirilmesinden ibarettir. Gözünün içine baka baka demokrasi adına Türk Milleti ile alay edilmektedir.

Tüm olumsuzluklara rağmen bu gelişmelerin Türkiye'yi iktisaden güçlü durumdaki bir azınlığın ve bu azınlığın çıkarlarını temsil edenlerin ekonomik ve siyasal ipoteğinden kurtarılmasına imkan hazırlayabileceği açıktır.

İktisaden güçsüz durumdaki çoğunluk bu fırsatı akılcı bir şekilde değerlendirebilir ve değerlendirmelidir.

BÖL-PARÇALA-YÖNET

Ulusun imkânlarının ve kaynaklarının bu azınlık elinde ve onlar çıkarına kullanılmasına karşı çıkmak başta TÜRK-İŞ olmak üzere, demokratik tüm baskı gruplarının ortak ödevi haline almıştır. Bu durumu Başkanlar Kurulumuzun en iyi şekilde değerlendireceğini ve gerekli önlemleri alacağına inanıyorum.

Siyasal iktidarın değişmeyen stratejisi "**Böl, Parçala, Yönet**" yönteminin işlerliğini korumaktır.

Böyle bir stratejinin en çok sorunlarını ancak birliktelik ve dayanışma ile çözebilecek kesimler üzerinde etkili olabileceği açıktır.

İktidar işçi ile sendika yöneticisi arasına girmeyi denemiş, başarı kazanamayınca çalışanlar

arasında örneğin devlet memurları ile işçi statüsünde olanlar arasındaki yapay ayırımı körüklemiş, Anayasaya aykırı olmasına rağmen geliştirdiği sözleşmeli personel statüsü ile her iki kesimi hedef almış, işçi emeklilerini süper olan olmayan çatışmasına sürüklemiştir.

Aynı sorunlardan kaynaklandığına göre aynı sonuçlar vermesi beklenen ücret ayarlamalarında, ücret enflasyon karşısında koruma önlemlerinde, asgari ücret belirleme ve uygulamalarında strateji hep aynıdır. Çelişkileri adaletsizlikleri körüklemek ve sistemli bir biçimde yaratılan, teşvik edilen ayırımlarla, ayrıcalıklarla kişileri ve örgütleri meşgul etmek; ortaya çıkarları unutturmak, yekdiğeri ile mücadeleye, iç hesaplaşmaya sevk etmek ve kendine rahat nefes alacağı bir ortam yaratmak... Strateji budur.

Zaman zaman bizim de etkilerini yaşadığımız bu stratejiyi uygulanamaz hale getirmek mecburiyetindeyiz. Bunu temsil ettiğimiz kitlelere mal edebildiğimiz ölçüde başarı kazanabileceğimiz bilinmelidir. Sendikal disiplinin şu ya da bu etkenle zedelendiği, sarsıldığı her ortam bugünkü siyasal iktidarın aradığı, gerçekleştirmeye çalıştığı ortamdır. Buna meydan verilmesi birinci derecede önem taşımaktadır." ■

HÜSEYİN PALA'YI KAYBETTİK

**O, Hayatını İşçi Haklarına
adamış bir işçi lideri idi.**

14 Ağustos günü aramızdan ayrılan Pala'yı
İstanbul'da büyük bir törenle toprağa verdik.

Türk Sendikacılık hareketinin unutulmayacak liderlerinden biri daha aramızdan ebediyen ayrıldı. Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı **Hüseyin Pala**, 14 Ağustos Pazar günü vefat etti.

Bir süreden beri bozulan sağlığı yüzünden birkaç tıbbi operasyona tabi tutulan **Hüseyin Pala**, gösterilen tüm ihtimama rağmen 62 yaşında hayata gözlerini yumdu.

Her zaman Türk Sendikacılık hareketinin yeri doldurulmayacak liderleri arasında anılacak olan **Hüseyin Pala**, ölümünden birkaç gün önce bile, gece gündüz demeden mekik dokudu ve belediye işçilerinin büyük kentlerdeki toplu sözleşme müzakerelerini çıkmazdan kurtarmasını bildi ve **Hüseyin Pala** canından aziz bildiği işçiler için önemli haklar sağlayan toplu iş sözleşmelerini peşpeşe imzaladığı son günlerde, yatması gerekirken adeta hayatını riske ederek hastaneden çıkmıştı. İmzalanan son sözleşmeler, adeta onu mutlu etmiş, acılarını unutturmuştu. Gittikçe ilerleyen hastalığına aldırmadan, SSK Genel Kuruluna katıldı, başkanlık divanında görev aldı ve "İşte mücadele adamı böyle olur. Sendikacı dediğin budur." dedirtircesine, sosyal güvenlik sorunlarını-

za çözüm yolları da öneren güzel bir konuşma yaptı. Çok zayıflamıştı, fakat kendine özgü mücadele gücünden bir şey kaybetmemişti. O her zamanki **Hüseyin Pala**'ydı. SSK Genel Kurulundaki bu konuşma, onun son sözleriydi. Bunu takip eden günlerde tekrar yatağa düştü ve hastaneye yatmak zorunda kaldı. Artık, yeni operasyonlara cevap vermiyecek kadar zayıf düşen bünyesiyle son nefesine kadar, sendikasını ve işçi sorunlarını düşünmekteydi. Düşündüğünü açık açık söyleyen, doğru bildiğini yapmaktan çekinmeyen, sadece demokrasi, demokratik sendikacılık ve temel işçi hakları için ömrü boyunca savaşan **Hüseyin Pala**, bu üstün meziyetleriyle sevilen, sayılan bir kişiliğe sahipti.

1949 yılından beri, yaklaşık 40 yıl Türk Sendikacılığının gelişmesi ve güçlenmesi için yılmadan, yorulmadan hizmet veren, **Hüseyin Pala**, Belediye-İş Sendikasının bugünkü büyük seviyesine erişmesinde en büyük paya sahipti. Kalbi daima sendikacılık için çarpan ve TÜRK-İŞ'in başarısına ulaşmasında hiçbir özveriden kaçınmamış olan **Hüseyin Pala**'yı, TÜRK-İŞ Camiası da dai-

ma rahmet, minnet ve şükranla anacaktır.

İSTANBUL'DAKİ CENAZE TÖRENİ

Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı Rahmetli **Hüseyin Pala** için ilk tören, Belediye-İş Sendikasının İstanbul Aksaray'daki Genel Merkez Binası önünde düzenlendi.

17 Ağustos Çarşamba günü kendi elleriyle harcını attığı Sendika binası önünde düzenlenen cenaz töreni saat 11'de başladı.

Törende bazı işçi milletvekilleri, TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** ve Yönetim Kurulu Üyeleri, İstanbul Belediye Başkanı **Bedrettin Dalan**, tüm sendikaların genel başkanları ve yönetim kurulu üyeleri, Belediye-İş Sendikası Yönetim Kurulu üyeleriyle 67 il'den gelen Belediye-İş Sendikası Şube Başkanları, TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilcisi ve çok sayıda işçi hazır bulundu.

ALAN'IN SÖZLERİ

Pala'nın, Türk Bayrağına sarılı tabutu önünde saygı duruşunda bulunulduktan sonra, ilk konuşmayı Belediye-İş Sendika-

sı Genel Sekreteri Fuat Alan yaptı. Alan, şunları söyledi:

"Genel Başkanım,

Biz çalışma arkadaşların, senin çocukların, sevdiğin belediyeye işçileri, seni böylesine hiç karşılamadık. Sen bize çalışma gücü veren, sevgiyi ve saygıyı ilke olarak benimseten, Türk Sendikacılık hareketinin en büyüklerinden biriydin. Demokrasiye olan tutkunluğun ise, en büyük vasıflarından biriydi.

Sen, yoksulun derdine derman olan,

Sen, yetimin saçlarından sevgi eli olan,

Sen, fukaranın elinde sadaka olan,

Sen, insanlık idealleriyle dopdolu olan bir kişiliğe sahiptin.

Sana veda etmiyoruz. Tekrar buluşmak üzere, Cenabı Allahın rahmetini senden esirgememesini niyaz ediyoruz.

Yetiştirdiğin insanlar ve sendikacılar, senin ideallerin ve hizmet anlayışın yönünde yürürek, sana layık olacaklardır.

Ebedi uykunda rahat ol, Aziz Başkanımız."

DALAN'IN SÖZLERİ

İstanbul Belediye Başkanı Bedrettin Dalan da, Belediye-iş Sendikası Genel Merkezi önündeki törende şöyle konuştu:

"Sayın Pala da, her fanı gibi yaşadı ve bu dünyadan ayrıldı gitti. Önemli olan bir insanın yaşadığı süre içinde iyi şeyler yapabildiği olması ve ölümünden sonra iyi anılmasıdır. Hepimizin sevgi ve saygısını kazanmış bir kişiliğe sahip olan Hüseyin Pala, işte bu iyi şeyleri yapabildiği ve iyi bir intiba bırakabilmiş bir insandır.

Sizin bilebildiğinizden çok daha işçiyi düşündüğünü, ömrünün son günlerinde hep işçi hakları için gayret sarfetmesiyle şahit olduk. O, her şeyden önce sarsılmaz bir inançla demokrasiye ve işçisine çok bağlı bir sendikacıydı. Son toplu sözleşme görüşmelerinde, bu inancını ortaya koymuş ve işçilere yeni haklar alırken, iyi bir müzakereci olduğunu da ortaya koymuştu. Meseleleri kavgayla gürültüyle değil, görüşme yoluyla hallederdi. Ruhu şad olsun."

İŞÇİ MİLLETVEKİLİNİN SÖZLERİ

Hüseyin Pala'dan, ömrü boyunca gördüğü yakın ilgi ve şefkat duyguları nedeniyle "Babam" diye bahseden İstanbul SHP İşçi Milletvekili Mustafa Sarıgül de, duygularını dile getiren kısa bir konuşma yaptı.

Yıllarca, İstanbul Belediyesi'nde işçi statüsünde çalıştıktan sonra, Genel Başkanı Pala'nın da

teşvikiyle politikaya atılarak İstanbul'dan Milletvekili seçildiğini, fakat her şeye rağmen, işçi olduğunu vurgulayan Mustafa Sarıgül, şöyle dedi:

"Aziz Başkanım. Ben senin ellerinde büyüdüm senden çok şeyler öğrendim ve dalma baba şefkati gördüm. Bugün aramızdan ayrıldın. Üzüntümüz sonsuzdur. Sizin içinizden yetişen biri olarak bugün milletvekilimsem, bunda sizin payınız büyüktür. Ben, sizin eserinizim. Büyük Başkanım, bugün seni ebediyete uğurlarken, içinde bulunduğumuz acıyı tariften âcizim. Tesellim ise, senin gibi bir insanın ve senin gibi bir sendika liderinin izinde olmanızdır."

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz da, Hüseyin Pala'nın kişiliğini ve sendika liderliğindeki başarılı çizgisini anlatan bir konuşma yaptı.

Bir ara mücadele arkadaşının tabutuna sarılan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz, duygusal konuşmasıyla kendisi dahil, törende bulunan herkesi ağlattı.

Şevket Yılmaz, özetle şunları söyledi:

Sevgili Başkan, Aziz Arkadaşım

Ellile, avuçlarınla temellene harç koyduğun sendikanın önünde, bütün arkadaşların ve işçi kardeşlerin olarak seni saygıyla karşılamaya geldik. Ömrün boyunca, büyük bir fedakârlık ve inanca mücadele ettiğin, sağlığını hiçe sayarak son günlerinde bile özgür sendikacılığı ve demokrasiyi savunduğun kendi sendikanın önünde, seni selamlamaya geldik. Seni, son kez şükran duygularıyla ve minnetle bağrımıza basmaya geldik.

Şüphelenmesin ki, hizmetlerin ebediyen dillerden düşmeyecek ve senin izinde yetiştiğin genç yönetici arkadaşların, hizmet bayrağını bıraktığın yerden itibaren şerefle taşıyacaklardır.

Biz arkadaşların da, seninle aynı ideali paylaşan kişiler olarak, seni dalma gönlümüzde yaşatacağız.

Bu büyük kayıptan ötürü hepimizin başı sağ olsun. Hepinize Allahtan sabır niyaz ediyorum.

Sevgili kardeşimiz Pala'ya sonsuz rahmet temenni ediyorum. Ruhu şad olsun."

ŞİŞLİ CAMİİNDEKİ TÖREN

Aynı gün Şişli Camiinde kılınan öğlen namazında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut, bazı işçi Milletvekilleri, TÜRK-İŞ ve tüm sendikal kuruluşların genel başkan ve yönetim kurulu üyeleri, Pala'nın eşi Refiye Pala, akrabaları, yakınları ve çok kalabalık bir işçi topluluğu bulundu. Namazı takiben, Belediye Bamosunun çaldığı matem marşıyla eller üstünde taşınan Pala'nın tabutu, cadde üzerindeki cenaze arabasıyla Zincirlikuyu Mezarlığına getirildi ve toprağa verildi.

O'nu, saygıyla ve rahmetle anıyoruz.

KUL VE BAŞOĞLU KAYA ERDEM'LE GÖRÜŞTÜ

Başbakan Yardımcısı, Enflasyonun ücretler üzerindeki tahribatını tespit çalışmalarının sürdüğünü ve en kısa zamanda sonuç alınacağını söyledi

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Emin Kul, Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, Başbakan Yardımcısı Devlet Bakanı Kaya Erdem'i makamında ziyaret ederek bir süre görüştüler.

Bir saat süren görüşmeden sonra basına yapılan açıklamada; TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında Nisan 1988'de yapılan görüşmede ele alınan konular arasında, enflasyonun 1987 yılında gerçekleşen seviyesi ile ücretlerdeki aşınmanın hesaplanması ve giderilmesinin de bulunduğu hatırlatılarak, yapılan çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunulduğu bildirildi.

**KAYA ERDEM:
"EN KISA ZAMANDA
SONUÇ ALINACAK"**

Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem, çalışmaların devam ettiğini, en kısa zamanda sonuç alınacağını söyledi.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Emin Kul, yeni bir taleple gelmediklerini belirterek, "Bu yeni bir istek ve talep değildir. Mevcut prensipler dahilinde 1987 enflasyon sonuçlarının verilen ücret zamlarıyla arasındaki kayıpların 1989 yılında tamamlanacak sözleşmeler açısından incelenmesidir." dedi.

nacak sözleşmeler açısından incelenmesidir." dedi.

Kul, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın Göçek'te Başbakan Turgut Özal ile görüşme talebinde bulunduğu yolundaki haberin asılsız olduğunu da açıkladı.

İNÖNÜ, TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ

Şevket Yılmaz'a geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Yılmaz: "Biz iktidarın alternatifi değiliz. Biz işçinin, sabit gelirlinin sıkıntısını ortaya koyuyor. Seçim sonrası ümidimiz boşa çıkarsa meseleyi ameliyat masasına yatırır, operatör olmasak da güzel bir ameliyat yaparız."

Sosyal Demokrat Parti Genel Başkanı **Erdal İnönü** 22 Ağustos Pazartesi günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'ni ziyaret ederek, Genel Başkan **Şevket Yılmaz** ve Yönetim Kurulu üyeleriyle bir süre görüştü.

Berberinde Genel Sekreter **Deniz Baykal**, Genel Sekreter Yardımcısı **Cevdet Selvi**, MYK üyesi **Ethem Cankurtaran** ile TÜRK-İŞ'e gelen **Erdal İnönü**, bir süre önce rahatsızlanan TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**'a geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Erdal İnönü, ziyaret sırasında yaptığı konuşmada şunları söyledi:

"Enflasyonla ilgili resmi veriler yüzde 75'leri aşmış durumdadır. Ayrıca ay ay baktığımızda geçen senenin her ayından bu senenin her ayı daha fazla bir enflasyon oranı getiriyor. Çarşıda, aslında hayatın içinde olan insanların, enflasyonun çok çok daha yukarıda olduğunu gördüklerini biliyoruz. Bunu yaşayarak, ıstırap çekerek görüyorlar.

Bunun karşısında enflasyon düşüyor gibi bir yaklaşımı hiçbir şekilde gerçekleştirebilir diye görmüyorum, tamamen kandırmaca diye görüyorum.

İşçilerimizin toplu sözleşmelerle alabildikleri ücretler, bizim gördüklerimize, bize anlatılanlara ve resmi istatistiklere göre son derece geride kalıyor. Maliye Bakanı bir zamanlar 'Enflasyonun üzerinde ücret vereceğiz' demişti. Sayın Başbakan, başından beri 'Enflasyonun

altında ücret vermeyeceğiz, vermiyoruz' gibi garip hesaplar yapar durur. Ama bugünkü durum, geçen sene yüzde 35, yüzde 25 gibi rakamlar söyleniyordu.

1988 için yüzde 25 deniyordu.

1988 yüzde 25'in üzerinde.

Bizim muhalefet yapmadığımızdan, yeterli muhalefet yapmadığımızdan sürekli yakınıyorlar. Biliyorlar. Şimdi fırsat var elimizde. Sıze göre çalışma hayatımızın sıkıntıları nasıldır, nasıl görülüyor, onu da anlamak istiyorum.

Ekonomik durum bozuldukça, ilk zarar görenler çalışanlar oluyorlar."

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, İnönü'den sonra yaptığı konuşmada, seçim sonrasında gözüüklerin değişmesi gerektiğini bildirerek, "Gerçekten bu milletin ıstırapları vardır. Biz iktidarın alternatifi değiliz. Biz, işçinin ve sabit gelirlilerin sıkıntılarını ortaya koyuyoruz. Seçim sonrasında umudumuz boşa çıkarsa tekrar meseleyi masanın üzerine kor, operatör olmasak da güzel bir ameliyat yaparız" dedi.

Yılmaz, referandumda izlenecek politikanın da, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nda belirleneceğini sözlerine ekledi.

ATIK ZEHİR ANARŞİSİ BÜTÜN DENİZLERDE SÜRÜYOR

- Denizlerle akarsulann ve çevrenin kirlenmesi, daha doğrusu insanlar tarafından sorumsuzca kirlenmesi olayları, bugünlerde uluslararası bir boyuta ulaşmış bulunuyor. Ülkemizde de, gün geçtikçe özellikle büyük kentlerimizle, turistik bölgelerimizde ağırlığını hissettiren "Doğa'nın Kirlenmesi"ni önlemek konusunda, yalnız ulusal değil, uluslararası düzeyde çaba harcanmasının zorunlu hale geldiği görülmektedir. Aşağıdaki yazımızda ise, Uluslararası Tüketim Birliği Örgütünün yayın organı "Tüketici Interpolü Bülteni"nde yer alan bu konudaki olaylardan bazı örnekleri bulacaksınız.

New York'ta faaliyet gösteren Colbert Kardeşler (Colbert Brothers) adlı şirketin faaliyetlerini yakından takip eden yetkililer Colbert kardeşlerin depolarını açtıkları zaman hayretten gözleri açılmıştı. Colbert firması ABD'den bütün nükleer artıkları, sanayi çöplerini ve aklınıza gelebilecek her türlü zehiri toplamıştı. Hatta hatta ABD para matbaasından alınan çok tehlikeli zehirli boya sürülmüş kağıt bobinleride burada bulundu...

İşin buraya kadar olan kısmı gayet normaldi, ancak şirketin belgeleri karıştırıldığında, bu toplanan zehirlerin, saf kimyasal madde varillerine konarak gelişmekte olan Zimbabwe'ye satılacağı belirlendi. Colbert daha sonra yaptığı açıklamada ise zehirli boya ve mürekkep içeren kağıt bobinlerinin, boyalı tuvalet kağıdı olarak Afrika'ya satılacağını açıklamıştı. Colbert halen hapiste olmasına rağmen "zehir terörizmi" işini hapisanenin telefonunu kullanarak sürdürüyor... Tabii bazı yetkili kişi ve kuruluşlarda kendi öz vatani içinde bir temizlik işçisi gibi çalışan Colbert'i görmemezlikten gelmeye devam ediyorlar...

The Nation adlı New York'ta yayınlanan derginin 3 Ekim 1987

tarihli yazısında ise Colbert Kardeşler firması gibi bir çok şirketin paravan dışsatım şirketleri kurarak kendi ülkelerinde istenmeyen zehiri Afrika ülkelerine sattıkları haberi yer aldı.

Bu yılın ilk aylarında NewYork'un çöpünü taşıyan bir gemi aylarca orta Amerika denizlerinde dolaş-

tıktan sonra çöpünü "kakalayacak" bir yer bulamamış ve gerisin geriye çöpü aldığı liman olan New York'a dönmüştü.

ABD'nin Philadelphia kentinin kömür artıkları ve kimyasal atık çürüflerinden 15 bin tonu denize dökülmüştü. Bir müddet sonra yapılan ölçümler sonucunda zehirli DİOKSİN maddesinin kıyılarda tehlikeli boyutlara ulaştığı ifade edildi. Missouri'de 1983 yılında Times Plajında yapılan ölçümlerinde ise aynı tür bir tehlikenin varlığı insan ve çevre sağlığını tehdit eden boyutlara ulaşmıştı. Bu cüruftan kurtulmaları için ABD'de faaliyet gösteren bir Norveç firması, Panama'

da yapacağı otel merkezi ve yollar-
da bu cürufun kullanabileceğini
ima etmişti. Panama'nın Mangrove
denilen bataklık ormanlarına ve
yollara bu cüruf dökülebilirdi. Bu
iş içinde yılda 660 bin ton ve proje
bitimine kadar 7 milyon ton cürufu
kullanabileceğini belirtti (ABD
kıyılarına dökülen miktar 15 bin
tondu) Panama'nın esas ihraç mad-
desi olan beyaz karides ise bu ba-
taklık ormanlarda yetişiyordu ve en
büyük alıcı ise yine ABD idi. Bun-
dan bir kaç yıl sonra ABD, Pana-
ma'dan aldığı, yada herhangi bir
Afrika ülkesinden ithal ettiği gıda
maddesinde yaptığı ölçümlerle
sonucu çok fazla zehir radyoaktifi-
te tesbit ettiği için geri çevirebile-
cekti.

İşte zehir ticaretinin en önem-
li halkası da tamamlandığında bu
ticaret dünyayı çevreleyen bir zin-
cir olarak gelişmiş ülke insanları-
nın da karşısına çıkabilecek, kurtul-
mak için çeşitli yollarla geri kalmış
ülkelere sattığı zehirli artıklar bir-
gün kendi sofrasına ve kendi göm-
leğine bulaşmış olarak yine kendi-
sine dönecektir.

Suriye kayıtlı Zanoobia adlı
gemi bir yıl süren yolculuğunu ve
dört kıtadan kovulmasının ardın-
dan tamamlayarak İtalya'ya bu yıl-
ın Mayıs ayı içinde dönmüştü. Za-
noobia İtalyan kamuoyunu ve çev-
re korumacılarını aylarca meşgul
etmişti ve çevre korumacıları yük-
kün İtalya'da kalmasını istemiyor-
lardı. Zanoobia ise gelişmiş ülkeler-
den aldığı malı üçüncü dünya ülke-
lerine satmak isteyen ve bu işte ol-
dukça yüklü miktarda para kaza-
nan yüzlerce iş bulamayan gemi-
den biriydi. Tayland'ın Klong Toey
limanında ise on yıl kadar önce
kimler tarafından bırakıldığı belli
olmayan kimyasal madde atıkları
bulunmuştu. Variller bilerek yanlış
işaretlenmiş ve gemi ile alıcı adla-
rı bilerek değiştirilmişti...

Los Angeles'ta faaliyet göste-
ren bir atık işleme şirketinin sahi-

bi olan Ken Kazarian bir gün aşı-
ğıdaki mektubu almıştı.

"Sayın bayım

Sizin elinizde bulunan zehirli
kimyasal artıkları ne yapacağınız
konusunda ciddi endişeleriniz oldu-
ğunu biliyorum. Filipinlerde bulu-
nan bir adayı bu iş için size teklif
ediyorum"

Gamme Ticaret adındaki bir
şirket mektubu göndermişti, şirke-
tin sahibi 27 yaşındaki Filipinli ka-
dın Leana Carlos mektubu zengin-
lerin yaşadığı bir semt olan Kalifor-
niye'nin Hillsborough kentindeki
evinden yazmıştı. Bayan Carlos'un
akrabaları hakkında banka yasa-
larını çiğnedikleri için haklarında da-
va açılmıştı. Filipinlerin eski devlet
başkanı Ferdinand Marcos ile yakın
bağlantıları vardı ve bazı uzmanlar
iki taraf içinde çalışıyorlardı. Bu
olayın duyulmasından sonra Dikta-
tör Marcos kendisini arayan gaze-
tecilere cevap vermek istememiş-
ti..

Filipinler'deki adanın durumu
ise halen meçhuliyetini koruyor.
Çünkü binlerce adadan hangisinin
bu iş için düşünüldüğü bilinme-
mekte. Ancak bir kaç yıl sonra böl-
gede cilt kanseri ve diğer kanser
türleri ortaya çıkıp ormanlar ve
hayvanlar ortadan kaybolunca ze-
hirli kimyasal ve radyoaktif artıkların
bir kaç yıl önce buraya boşaltıl-
tılıp boşaltılmadığı belli olacak..

Afrika ülkelerinden birisi olan
GUYANA'da nükleer çöpten nasibi-
ni alan ülkelere birisi. Nigerya'da
keza öyle. Her iki ülke de nükleer
artıkların Norveç'li bir firma ta-
rafından kendi sahillerine boşaltıl-
dığı iddiasındalar...

Bizim ülkemizde bu kirlilikten
payını alacağı benziyor. Samsun-
Bafra-Alaçam sahillerine vuran va-
rillerde Sezyum adlı nükleer sant-
ral artıklarına rastlandı. Bir gemi
halen Karadeniz'de bulunuyor ve
içinde pis kokulu çöpler var. Rad-
yasyon taşımaları bile bu gemi

Karadeniz'de ne arıyor? Sovyetler
Birliği sıkı koruma altında bu ge-
miyi takip ediyor ve nükleer tarama
gemileri ile yük boşaltıp boşalt-
madığını kontrol ediyor. Biz ise ge-
miyi ziyaret ediyor ve insani duy-
gularla gemide kaptanın küçük ço-
cukları var diye yiyecek gönderiyo-
ruz. Gemiye ise İstanbul açıklarında
demirlesin diye açıklamalarda
bulunuyoruz.. Samsun sahillerine
vuran varilleri kim attı. Balıkçılık
yasaklandı, tarım zarar gördü ve
yüzlerce tür deniz ve kara hayvanı,
martı bu pislikten etkilendi ve hat-
ta etkilenmeye devam ediyorlar...

Sahillerimizde yaklaşık 30-40
yıldır petrol taşıyan tankerler, de-
polarındaki yakıtı denizden su çe-
kip sintine edip denize boşaltmı-
yorlar mıydı? Sahil de denize giren-
ler mazota bulanmıyorlar mıydı?
Şimdi ise iş daha pisleşti denizden
size bulaşan renkli maddenin rad-
yoaktif artık olduğunu, zehirli mad-
de olduğunu siz anlayana kadar cilt
kanserine tutulmak içten bile de-
ğil..

Gemiler tekrar boyanıp adları
hatta uluslararası kayıtları de-
ğiştirilebildiği için Türkiye bu çirkin
oyundan payını alacaktır, bu payı
en aza indirmek için çeşitli tedbir-
ler almalı ve yükü net olarak belir-
tilmeyen gemileri takip altına al-
malı ve bu tür pisliklerini sahilleri-
mize boşaltmak isteyen yabancı
bandralı gemilere karşı etkin ceza
önlemleri almalıdır.

Biraz öncede bahsettiğimiz gi-
bi, uluslararası sulara bırakılan rad-
yoaktif madde kalıntıları, zehirli
kimyasal maddeler dünyanın yapı-
sını değiştirmektedir. Ekolojik den-
ge bozulmakta ve dünya iklim de-
ğişikliklerinin içine itilmektedir.
Çocuklarımıza daha iyi bir dünya
bırakabilmek için tüm dünya mil-
letleri işbirliği içine girmelidir. Çün-
kü koskoca evrende üzerinde yaşa-
yabildiğimiz tek gezegen dünyadır...

Başoğlu, Haber-İş Başkanlar Kurulu'nda dile getirdi

HÜKÜMET, SSK'YI SÖMÜRMEKTEN VAZGEÇSİN

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kamu kuruluşlarından, özel sektörden ve çeşitli kalemlerde toplanan alacaklarının trilyona ulaştığını, bunun küçük gösterilmeye çalışıldığını söyledi.

Haber-İş Sendikasının Ankara'da toplanan Başkanlar Kurulunda konuşan **Başoğlu**, SSK Genel Müdürlüğünün siyasal baskılardan çekinerek işçiye yararlı girişimlerde bulunmadığını da öne sürdü.

Mustafa Başoğlu özetle şunları söyledi:

"İşçi ve işveren primlerinden oluşan kaynakla hizmetleri sürdüren Sosyal Sigortalar Kurumu, bütçeye tek kuruş katkısı olmayan siyasal iktidarların çiftliği haline getirilmiştir.

Kurumun parasal imkanları, Hükümet için istahla kullanılan bir kaynaktan başka anlam taşımamaktadır.

Siyasal iktidar Kurumun elini kolunu bağlamış, yöneticisinden başhekimine kadar her türlü tasarrufun siyasi tercihlerine göre yapılması amacını gütmektedir.

Kamu ve özel sektörden prim alacakları, diğer kalemlerde görülen alacaklar alt alta yazıldığında Kurum 957 milyarı aşan alacağı olduğu görülmektedir. Kurumun toplam alacakları gözden kaçırılarak küçük gösterilmeye çalışılmakta, bunun için de sadece prim alacaklarından söz edilmektedir.

1988'in 7. ayı itibariyle mali duruma göz atıldığında şu gerçek ortaya çıkmaktadır:

Özel kesimden 183, kamu kesiminden 120 milyar lira prim alacağı bulunmaktadır.

Sadece prim alacak yekünü, 300 milyarın üstündedir.

Kurumun ödeyip, Hazine'nin "Yaz alacağı" dediği vergi idelerinin tutarı 125 milyardır.

Hazinenin borcu olup, tahkim ve tecil olunan alacak miktarı 123 milyar 326 milyon liradır.

Yine hazineden konut edindirme yardımı olarak 29 milyar 500 milyon lira alacağı vardır.

Diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından 37 milyar 338 milyon, aciz vesikasına bağlanan, yani tahsil edi-

lemeyen 18 milyar 580 milyon alacağı gözükmektedir.

Kurumun 65 milyar 577 milyonluk hisse senedi, tahvil ve hazine bonosuna yıllık yüzde 30, 35 düşük faiz oranı uygulanmakta bundan da kurum zarar görmektedir.

1988 senesinin geride bıraktığımız 7 ayındaki kayıplarla birlikte, bugün SSK alacaklarının toplamı 836 milyar 500 milyona ulaşmıştır.

Hükümet ve işveren kesimi kurumun parasını adeta yağmalamaktadır. Kurumun 836 milyar alacağı yüzde 65 faizle artırıldığı zaman yılda faiz kaybı 543 milyar lirayı aşmaktadır. Buna ilaveten Kamu Kuruluşları tarafından SSK'ya kanun gereği olduğu halde halen ödenmeyen sosyal yardım ödenek borcu bulunmaktadır. Bu borç yekunu sadece 1987 yılı için yaklaşık 340 milyar lirayı bulmuştur. Bu meblağı da hesaba katarsak Kurumun alacakları 1 trilyon lirayı aşmaktadır.

Öte yandan işverenlerin sadece yüzde 32'si bildirge vermek zorunluluğunu yerine getirmekte, işyerlerinin büyük çoğunluğu bu zorunluluğa uymadığından kaçak işçi çalıştırma giderek artmaktadır.

Nitekim 1987 sonu itibariyle 2.800.000 civarında sigortalı işçi görünmesine karşılık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Temmuz 1988 istatistikinde işçi sayısı 3.400.000'in üstündedir.

1987 yılında toplam sigortalı sayısında özel kesimde sadece % 2 lik bir artış olduğu, kamu kesiminde ise -0.2 lik gerileme SSK Genel Kuruluna sunulan rapordan anlaşılmaktadır.

Görüldüğü gibi Hükümet kurumu kaldırmak yerine, onu batırmak için elinden geleni yapmaktadır. İşçiler olarak bu kötü gidişe suskun kalmamış mümkün değildir. Kurumu, içine düştüğü bu çıkmazdan kurtarıp, milyonlarca işçi, emekli, dul ve yetimine arzulan seviyede sosyal güvenlik hizmeti sunacak hale getirmek için herkesi göreve davet ediyorum.

Çünkü kurum, bu hali ile işçiye değil, daha çok işverenlere hizmet vermektedir.

Bu itibarla başta sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olmak üzere, bütün ilgilileri Sosyal Sigortalar Kurumunun daha iyi hizmet verecek düzeye ulaştırılmasında üzerlerine düşen görevi yapmaya ve bize yardımcı olmaya çağırıyorum."

AĞUSTOS 1988 GIDA HARCAMASI

- Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin gıda harcaması Ağustos 1988 fiyatlarıyla 178.930 liraya yükseldi.
- Mutfakta sekiz aylık fiyat artışı yüzde 40 oldu.
- Çalışanlar Ağustos 1988'de 2.475 liralık ek bir harcamayı bütçelerinden gıdaya ayırmak zorunda.

Günlük yaşantının ayrılmaz bir parçası olan fiyat artışları, başta işçiler olmak üzere tüm dar ve sabit gelirli çalışanların geçim koşullarını dayanılmaz boyutlara ulaştırmaktadır.

TÜRK-İŞ Araştırma Bölümü tarafından, çalışanların yoğun olarak alış-veriş yaptıkları yerler dikkate alınarak, sürekli olarak yapılan piyasa araştırmalarının Ağustos sonuçlarına göre gıda harcamalarındaki artışın sürdüğü gözlenmektedir.

Ankara'da yaşayan farklı yaş gruplarına sahip dört kişilik bir ailenin dengeli beslenmesini sağlayan harcama kalıpları gözönünde bulundurulmuş yapılan hesaplamalara göre aile bireylerinin ihtiyaç duyduğu kalori miktarını sağlayan gıda maddeleri için Ağustos

1988'de yapılması gereken **Asgari** gıda harcaması 178.930.- liraya yükseldi.

Dört Kişilik Ailenin Ağustos 1988 Gıda Harcaması

Yetişkin işçi için aylık gıda harcama tutarı (TL)	60.060.-
Yetişkin kadın için aylık gıda harcama tutarı (TL)	38.713.-
15-19 Yaş grubu erkek çocuk için aylık gıda harcama tutarı (TL)	48.213.-
4-6 Yaş grubu çocuk için aylık gıda harcama tutarı (TL)	31.944.-
TOPLAM	178.930.-

Aralık 1987'de 128.182.- lira olan gıda harcaması son sekiz ayda yüzde 39.6 oranında artarak Ağustos 1988'de 178.930.- liraya ulaşmıştır. Temmuz 1988'de yapılması zorunlu gıda harcama tutarının 176.455.- lira olduğu gözönünde tutulursa, son bir aydaki fiyat artışlarından dolayı 2.475.- liralık ek bir harcama zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Ülkenin ve çağın koşullarına uygun konut, giyim, sağlık, ulaşım, kültür ve eğitim için yapılması gereken harcama ile ülkede egemen olan ücret düzeyi kıyaslandığında mevcut adaletsiz yapı dikkati çekmektedir. Bu durum çalışanların ağır ekonomik ve sosyal sorunlar altında yaşantısını sürdürmeye çalıştıklarının bir göstergesi olmaktadır.

SOSYAL GÜVENLİKTE YOKSUN ÇALIŞMALAR

H.Avni YAZICI
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik
Uzmanı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn.Dr. İmren Aykut, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Kurulunun 3. günü yapmış olduğu kapanış konuşmasında; Genel Kurulda işçi, işveren, işçi emeklisi temsilcileri ve akademisyen üyelerce açıklanan sorunları ve bu husustaki dilek ve temennileri 16 maddede toplamış, bu eleştirilerin tamamının hakkı ve yerinde olduğunu, bir tanesinin dahi haksız ve yerinde olmadığını söylemenin mümkün olamayacağını ifade etmiştir. Sorunların bir kısmının, tüm imkânlar seferber edilerek, mümkün olan en kısa sürede giderilebileceğini, bu sözlerinin Kurum yöneticilerine bir talimat olduğunu da sözlerine ilâve etmiştir. Yine sosyal güvenliğin yaygınlaştırılması bakımından, yasal olarak sosyal güvenlik hakkı tanınanlardan bu haklarını kullanamayanların yani sigortasız çalıştırılanların sosyal güvenlik haklarının temin edilmesini bir hedef olarak göstererek işçi-işveren kesimi, sendikalar, Kurum ve bakanlık olarak koordineli bir çalışma teklifinde bulunmuş, bu hususta kuruluşlarda yardım istemiştir.

Ülkemizde 1987 yılında, 18 mil-

yon 804 bin işgücü arzına karşılık 16 milyon 548 bin işgücü talebik olmuş ve 2 milyon 256 bin kişi iş bulamamıştır. Bu rakama tarımda en faal mevsimdeki işgücü fazlası 600 bin kişinin ilavesi halinde 2 milyon 856 bin kişinin resmi rakamlara göre iş bulamadığı anlaşılmaktadır. İş talep edenlerin % 42'sini 20-24 yaş arasındaki gençlerin teşkil etmekte olduğu günümüz ve ilerisi için çok daha düşündürücü bir sonuç olarak görülmektedir. İş bulabilen 9 milyon 357 bin kişinin tarımda çalışmakta olduğu, sosyal güvenlik istatistiklerine göre de bu kuruluşlara tabi aktif iştirakçilerin 6 milyon 338 bin, pasif iştirakçilerin 3 milyon 30 bin ki, toplam olarak 9 milyon 368 bin olduğu tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere işsizliğin en yoğun olduğu dönemlerin, enflasyonun şiddetle devam edip durdurulmadığı, yatırımların durma noktasına geldiği, sosyal ve ekonomik hayatın her bölümünde israf ve dengesizliklerin devam ettiği, tasarruf yapıyoruz diye emeğin ve emekçilerin horlandığı, unutulduğu işe alımların kamuca durdurulduğu dönemler olduğu bilinmektedir.

Bu tanımlamaları ülkemiz gerçekleri ile karşılaştırdığımızda işsizlik sorununun varlığı, işgücü fazlasının 15.2 bir oranla dünya ortalamasında yüksek seviyede yer almasıyla ortadadır. Ancak unutulmamalıdır ki bu veriler resmi kuruluşlara aittir. TÜRK-İŞ araştırmalarına göre bu rakamın 5 milyona yakın olduğu hususunu da hatırlatmayı faydalı görmekteyiz. Çünkü kaçak işçi istihdamının çoğaldığı dönemlerin, yasal boşlukların yanında, işsizliğin yüksek oranlarda seyrettiği dönemler olduğu da kuşkusuzdur.

KAÇAK İSTİHDAM ŞEKİLLERİ

Sosyal Sigortalar Kurumunun kaçak istihdam olunan işçileri, o dönemde Kuruma kayıtlı sigortalıların % 20'si olarak kabul ettiği, çalışmalarını bu şekilde düzenlediği tesbitlerimiz arasındadır. 1987 yılında Kurumda kayıtlı 2 milyon 878 bin 925 sigortalının % 20'sini Kurum normlarına göre değerlendirdiğimizde kaçak çalıştırılanların 600 bine yakın olduğunu gömekteyiz. Bu kaçak çalıştırılanlar

in için Kurum 1987 prim tahakkuklarına göre 290 milyar bir gelirden mahrum kalmıştır. Bu insanların sosyal haklarındaki kayıpları karşılığında elde olunan haksız kazançlar ise işin bali kaymağıdır.

Kaçak istihdam değişik şekillerde uygulanmaktadır. Örneğin, çalıştırılanlar ya kuruma hiç bildirilmemekte, veya kuruma bildirilmekle beraber çalışma gün sayıları veya prime esas kazançları eksik bildirilmekte, veyahutta bir işyerinde hizmet akdine bağılı olarak herhangi bir çalışması olmamasına rağmen sırf sosyal sigorta yardımlarından istifade için kuruma bildirilenler şeklinde olmaktadır.

Tabiidir ki hangi şekilde olursa olsun kaçak işçi sorununu kabullenmek mümkün değildir. Sosyal güvenlik anayasalarda yer almış temel insan haklarındandır. Bu hakkın şu veya bu suretle muhataplarından esirgenmesi ve işverenlerce suistimal edilmesi, Kurumun primini öde de ne şekilde olursa olsun şeklindeki değerlendirmesi yasalara aykırı olduğu gibi, temel haklara da tecavüz mahiyettedir. Onun için TÜRK-İŞ bu sorunu önleyici ve kalıcı önlemleri desteklemeye ve her türlü yardımı yapmaya hazırdır.

YASALAR VE KAÇAK İSTİHDAM

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6. maddesine göre çalıştırılanlar, işe alınmalarıyla kendiliğinden sigortalı olmaktadır. Yine aynı maddeye göre sigortalı olma hak ve yükümlülüğünden kaçınılması ve vazgeçilmesi mümkün değildir.

Yine aynı kanunun 3395 sayılı Kanunla değişik 79. maddesine göre fiilen ve kayden çalıştığı tesbit edilen sigortalılara ait olup Kuruma verilmesi gereken belgelerin tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde, bu belgeler Ku-

rumca düzenlenerek muhteviyatı sigorta primleri tesbit edilerek işverene tebliğ edilebilmektedir.

Yine yönetmelikle tesbit edilen belgeleri işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tesbit edilemeyen sigortalılar çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonunda başlayarak 10 yıl içerisinde mahkemeye başvurarak alacakları ilam ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamları ile prim ödeme gün sayıları yine nazara alınabilmektedir.

Ayrıca işyerini ve çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmeyen işverenlere kurum 10 bin liradan 500 bin liraya kadar idari para cezası verebilmektedir. Bu para cezaları işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde 100 bin lira, sigortalı işe giriş bildirgeleri verilmeyen her sigortalı için 50 bin lira ve toplam olarak sigortalıların işe giriş tarihlerine göre 500 bin lira olabilmektedir.

Kaçak işçi istihdamı kamuda ve kurumlaşmış büyük işyerlerinde sorun değildir. Ama özel bina inşaatları, mevsimlik ve muvakkaf faaliyet gösteren diğer işyerleri için, bu iddiayı yapabilmek mümkün değildir. Yine kurumun mevcut denetim elemanları ile 1 milyon 222.978 (1987 sonu itibarıyla) işyerini nasıl denetleyeceği ve bu para cezası uygulamasının sorunu önleyici fonksiyonu ve etkinliği tartışmalıdır. Ayrıca 3395 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunun 79. maddesinde yapılan değişiklikler sonucu yasal görevlerini yerine getirmeyen işverenlere uygulanan ölçümleme ve % 70 mukayese sisteminin kaldırılmış olması yukarıda sayılan işyerleri için kaçak işçi istihdamını teşvik eder mahiyettedir. Bu yasal teşviki bir de istihdam arzı ile istihdam talebi arasındaki farklılıklarla birleştirince, sorunun yeni bir yasal düzenlemeye gitmeden nasıl çözümleneceği yasal,

ekonomik, sosyal ve idari kurallar bakımından kuşku ile karşılanmaktadır.

SONUÇ

Sayın Bakanın tesbitleri arasında yer almayan ve fakat Genel Kurulda konu edilen;

1. Sosyal güvenlik normlarında kurum içi ve kurumlar arası farklı uygulamaların kaldırılması ve yeni haklar verilmesi hakkındaki öneriler,

2. Hükümetin sosyal güvenlik fonlarını istediği gibi kullanması ve kuruma müdahalesi, izlenen enflasyonist politikalar sonucu işçi emeklilerinin gelirlerinde ve kurum fonlarında meydana gelen kayıpların giderilmesi hususunda ne gibi politikalar izleneceği,

3. Kurum personel politikasının yeniden tesbiti ile Kurumda çalışanların durumlarının düzeltilmesi, personelin politik müdahalelerden arındırılarak, çalışmalarının daha verimli, kendilerini daha huzurlu kılacak düzenlemelerin yapılması,

4. 3246 ve 3395 sayılı yasalarda kısıtlanan sosyal haklarla ilgili yeni düzenlemelere gidilip gidilmeyeceği,

V.b. hususlarda ise bir tesbit ve görüş yoktur. Bu bakımdan hatırlatılmaları faydalı görülmüştür.

Asıl üzerinde durmak istediğimiz diğer bir konu; 16 madde halinde toplanarak ifade olunan sorunların giderilmesi için ilgililere verilen emrin, bankacıların müşterilerinin o andaki sorunlarını gidermenin ötesinde onları işyerinden memnun ayırabilmek için uyguladıkları EVET-FAKAT tekerlemesi gibi bir senaryonun bu genel kurul için yazılarak, bu senaryoda yetkili makamların da rol almış olup olmadıklarıdır.

Uygulamaları ve gelişmeleri takip edecek, sonuçları birlikte göreceğiz.

Pet-Koop'un Kampanyası

Uluslararası Tüketici Örgütü (IUCU) de dikkat çekiyor

Ozon tabakasını tahrib eden spreye karşı tüketim kooperatiflerine boykot çağrısı.

İzmir'de faaliyet gösteren Petrol-İş Mensupları Tüketim Kooperatifi son yıllar içinde ozon tabakasını tahrip eden ve spreyle, soğutma sistemlerinde kullanılan klorflorkarbonlu gazların kullanıldığı bazı tüketim malzemelerinin tüketiciler tarafından satın alınmaması için boykot kampanyası başlattı.

Aliağa, Petkim, Petrokimya Mensupları Tüketim Kooperatifi Başkanı **Necati Üner** bu kampanya hakkında şu görüşlere yer verdi.

"Bu gazı kendimiz ürettiğimiz için ne kadar tehlikeli olduğunu en iyi biz biliyoruz. Bu yüzden ozon tabakasındaki delinmeyi hızlandıran spreyle bundan böyle kooperatif satış mağazalarında satılmamasını ayrıca ülkemizde hiç bir kurum tarafından üretilmemesini ve satışının yapılmamasını ve satın alınmamasını temin etmek için kamuoyuna çağrıda bulunmayı kararlaştırdık."

TÜRK-İŞ Kooperatifler ve Tüketici Danışma Şikayet Bürosu'nda yayınladığı bülten kanalı ile tüm işçi tüketim kooperatiflerinin bu tür ürünleri satmamaları çağrısında bulundu.

Ayrıca büronun üyesi bulunduğu Uluslararası Tüketici Birlikleri Örgütü IOCU'da TÜRK-İŞ'e gönderdiği raporda ozon tabakasının tahribatından tüm insanlığın zarar göreceğini bildirdi. Büroya IOCU tarafından gönderilen raporda şu görüşlere yer veriliyor.

"Bugün Güney Kutup başta olmak üzere Kuzey Kutbunda da ozon tabakasında delikler meydana gelmiştir. Artık Şili, Uruguay ve Arjantin gibi ülkelerde insanlar güneşlenmekten kaçınıyorlar. Çünkü güneşin zararlı ışınlarını tutan ozon tabakasındaki delik bu zararlı ışınlarını tutamamaktadır. Atmosferden geçen bu ışınlar deliğin altında yaşayan bölgelerde cilt kanserleri türlerinin aşırı bir şekilde artışına neden olacaktır. Ayrıca dünyanın havasında meydana gelebilecek bir kaç derecelik ısınma nedeniyle, kutup bölgelerinde buzdağları eriyecek ve kıyılar da ki

deniz seviyesi bir iki metre yükselecektir. Buna ilaveten dünya ortalama sıcaklığındaki artış nedeniyle "Sera Etkisi" denilen olay meydana gelecek ve tarım ürünlerinde azalmalar ve açlık ortaya çıkacaktır. Yağmur ve aşırı ısınma tarım ürünlerinin yetişmesine imkan vermeyeceği için insanlık kendi elleriyle kirlettiği doğadan artık ürün alamayacak duruma gelecektir. Şu anda bile ozon tabakasını tahrip eden gazların kullanımı durdurulsa, ozon tabakasındaki tahribatın ve deliklerin kapanması için elli yıl daha beklemek gerekecektir."

FEDERAL ALMAN GENÇ İŞÇİ HEYETİ TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ

Merkezi Batı Berlin'de kurulu bulunan Carl Duisberg Kurumu'nu temsilen 14 kişilik genç işçi heyeti, Türkiye'ye gelerek TÜRK-İŞ'i ziyaret etti.

15 Ağustos günü saat 10.00'da TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu** tarafından kabul edilen heyete, TÜRK-İŞ'in çalışmaları hakkında bilgi verildi ve Türk Çalışma hayatının sorunları anlatıldı.

Ziyaret sırasında Başoğlu, kaybolan işçi hakları ve TÜRK-İŞ'in yaptığı eylemler hakkında açıklamalar yaparken, TÜRK-İŞ'in 1987 yılında yapmış olduğu mitingler videodan genç işçilere seyrettirildi.

Bilindiği gibi Carl Duisberg Kurumu, Asya, Afrika ve Latin Amerika gibi gelişmekte olan ülkelere heyetler göndererek, bu ülkelerdeki Çalışma yaşamının sorunlarını yerinde görmek amacıyla geziler düzenlemektedir.

SENDİKACI GÜRBÜZ EREN'İ TRAFİK KAZASINDA KAYBETTİK

ÇİMSE-İŞ Sendikası Genel Sekreter Yardımcısı **Gündüz Eren**'i 24 Ağustos günü geçirdiği trafik kazası sonucu yitirdik.

Görevli olarak gittiği Bozhöyük'te sendikal çalışmalar yaparken otosu kaza yapan **Gündüz Eren** kurtarılamadı.

1946 yılında İzmir'de doğan **Gündüz Eren**, iş hayatına 1964 yılında Konya Çimento Fabrikası'nda başladı. 1968 yılında Van, Çorum, Aşkale, İzmir Nuh Çimento, Bolu ve Niğde Çimento Fabrikalarının montajında çalıştı.

1980 yılında Balıkesir Şubesi Başkan Vekilliğine getirilen **Eren**, bu şubede Mali Sekreterlik ve Başkanlık yaptı.

Gündüz Eren, daha sonra Çimse-İş Genel Merkezi'nin 15-16 Kasım 1986 tarihindeki son genel kurulunda Genel Sekreter Yardımcılığı görevine getirilmiştir.

Evli ve 3 çocuk babası olan **Gündüz Eren**'e rahmet diliyor, başta ÇİMSE-İŞ topluluğu olmak üzere yakınlarının ve TÜRK-İŞ topluluğunun başı sağolsun diyoruz.

SENDİKALARDAN HABERLER

Mustafa ORHAN :

İŞÇİYİ DAHA FAZLA ALDATAMAYACAKLAR

T Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Orhan, TKİ'de çalışan 35 bin işçi adına Kamu-Sen ile yürütülen toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık çıkması üzerine yaptığı açıklamada, "Mücadelemiz sert olacaktır. Bunun sorumlusu da kömür işçileri ile alay eden Kamu-Sen'dir" dedi. 1 Temmuz'dan itibaren yürürlüğe girmesi gereken yeni dönem toplu iş sözleşmesi 22 Ağustos'ta uyuşmazlık ile sonuçlanmıştır.

Mustafa Orhan'ın verdiği bilgiye göre, son bir yılda yüzde 75'leri bulan enflasyona rağmen Kamu-Sen, hükümetin ilke kararlarının da gerisinde kalarak birinci altı ayda yüzde 35, ikinci altı ayda ise yüzde 25 zam öneriyor. Ayrıca, asgari ücretin 1 Temmuz'dan itibaren yükseltilmesinden doğan artışı da toplu pazarlık masasında verilmiş gibi değerlendirmek istiyor. TKİ'de ortalama günlük ücret brüt 3.850 liraydı. Asgari ücretin günlük 4.200 liraya yükseltilmesiyle birlikte ortalama ücret de bu düzeye çıktı. Ancak, Kamu-Sen yeni zam oranlarını günlük asgari ücrete değil de, asgari ücretten daha düşük olan önceki ücretlere eklemek istiyor. T.Maden-İş Genel Başkanı, Kamu-Sen'in bu önerisini "Aldatıcılık" olarak değerlendirdi. Mustafa Orhan açıklamasında özetle şunları söyledi: "Ekonominin temel girdisi enerji, enerjinin can

T.Maden-İş Genel Başkanı Mustafa Orhan, Turk Maadin işyerinde sürdürülen grevde işçilerle...

damarı da kömürdür. Bunun ötesinde, kömür ocaklarında can pahasına çalışıldığını herkes bilmektedir. Kömür işçileri kara elması adeta kanlarıyla sulamaktadırlar. Buna rağmen kendilerine asgari ücret bile çok görüyor. Kamu-Sen'in böylesine keyfi davranmasının nedeni, termik santrallerini besleyen linyit üretiminde çalışan işçilerin, tüm verilerin sözlerine rağmen halen grev yasaklarının sürmesidir. Ancak, YHK'dan Özal politikası doğrultusunda karar çıkacağını umanlar büyük yanılgıya düşmektedir. Hükümet bu konuda verdiği sözü tutmalıdır."

GREV SÜRÜYOR

Öte yandan, T.Maden-İş Sendikası'nın Türk Maadin Şirketi'nin Eskişehir-Kavak İşletmesinde 1 Ağustos'ta başlattığı grev başarıyla sürüyor. Bu iş yerinde Türkiye'de ilk kez grev uygulamasına geçilmeden 13 Temmuz'da işveren lokavt başlatmıştı.

GİMA'DA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ IMZALANDI

TÜRK-İŞ'e bağlı TEZKOOP-İŞ Sendikası ile Gima Genel Müdürlüğüne bağlı, 55 mağaza işyerinde çalışan 1.150 işçi adına toplu iş sözleşmesi imzalandı.

1 Haziran 1988 tarihinde geçerli olmak üzere 2 yıllık olarak imzalanan toplu iş sözleşmesi ile işçilere sağlanan haklar şöyle:

Ücret Zammı:

1. altı ay için kıdemi 5, 10, 15 ve 15'ten yukarı olanlara sırasıyla 80.000, 85.000, 90.000 ve 95.000 TL.

2. altı ay için % 29, üçüncü altı ay için % 20; dördüncü altı ay % 16.

Gima sözleşmesinde sosyal yardımların toplam tutarı 40 bin liraya yükseltildi. Ayrıca otobüs kartı hakkı da sağlandı.

90 BİN İŞÇİ BEKLİYOR

TÜRK METAL, MESS SÖZLEŞMESİ UYUŞMAZLIKTA

Türk Metal Sendikası ile İşveren Sendikası Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) arasında 260 işyerinde çalışan 90 bin dolayında işçi için sürdürülen grup toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı.

Türk Metal Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Özbek**, MESS işyerlerinde uyuşmazlığa gidilmesi üzerine İstanbul'da bir basın toplantısı yaptı. **Özbek**, toplantıda MESS yöneticilerinin "**katı ve acımasız tavrı yüzünden**" greve itildiklerini üyelere "**greve hazır ol**" çağrısında bulundu. **Özbek**, MESS'in "**kötek istediğini ve Türk-Metal'in bu köteği atacak gücünün bulunduğunu**" belirterek, görüşülmeye değer yeni tekliflerle gelinmemesi durumunda metal işkolunda kademeli olarak grevlerin başlayacağını bildirdi.

UYUŞMAZLIK KONULARI

Türk Metal Sendikası Genel Başkanı **Mustafa Özbek**, MESS'le uyuşmazlık konularına ilişkin olarak da toplu iş sözleşmesi metni üzerinde 28'i parasal, 21'i idari, 6 geçici ve 3 ek madde üzerinde anlaşma sağlanamadığını söyledi.

Türk Metal Başkanı **Özbek**, MESS'i toplu iş sözleşme başlangıç tarihi üzerinde de anlaşmaya yanaşmamakla suçlayarak "**MESS sözleşme başlangıç tarihi olarak yeni asgari ücretin yürürlüğe girdiği 1 Temmuz'dan bir gün önceye çekerek ücretlere yüzde 50 ile 60 arasında zam önermektedir**" dedi.

MESS'in "**İş dünyasında hiçbir anlamı kalmayan prensip kararları**" yüzünden toplu iş sözleşme görüşmelerinin kesildiğini belirten Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı **Özbek**, 1987 yılı enflasyonu yüksek olması nedeniyle işçinin kaybının yüzde 40 olduğunu ifade etti. Toplu iş sözleşme taslağında birinci yıl yüzde 90 artı 110 bin, ikinci yıl yüzde 95 artı 120 bin lira zam istediklerini de kaydetti.

Özbek, MESS'e bağlı birçok işverenin vergi rekorları kırdıklarını, altın ve gümüş plaketerle ödüllendirildiklerini anımsatarak "**Kendileri bu durumda olan işçiye ise sefaleti lâyık gören MESS'e modern kölelik dönemini başlatma izni vermeyeceğiz**" dedi.

Selüloz-İş; SEKA SÖZLEŞMESİNDE UYUŞMAZLIK

SELÜLOZ-İŞ sendikası ile İşveren Sendikası olan Kamu-İş arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi çalışması, Kamu-İş'in işçi isteklerine cevap vermeyen uzlaşmaz tutumu yüzünden grev aşamasına geldi.

Konferansyonumuza bağlı SELÜLOZ-İŞ ile Kamu-İş arasında yapılmakta olan toplu iş sözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı. SELÜLOZ-İŞ Sendikası aldığı grev kararı üzerine, grev için yasal presedürün işlemesi yanında Devlet Bakanları **Adnan Kahveci**, **Kazım Oksay**'la yapılan görüşmelerin de sonuç vermediği anlaşıldı.

SEKA İŞÇİSİ BEKLEYİŞ İÇİNDE

Muhtemelen 6 Eylül günü grev hakkı doğacak olan SEKA işçisi bir bekleyiş içinde bulunuyor.

SEKA'da çalışan işçiler 30 Ağustos günü de mesal yapmayarak, üretimi durdurdular. Bu yıl kamu işyerlerinde yaklaşık 700 bin işçi için yapılacak toplu iş sözleşmesi öncesi SEKA işçisinin durumu önem arz ediyor. Toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, 52 yıllık SEKA işyerlerinde ilk kez bu kadar gergin ortama itildiği ifade ediliyor.

Bu arada SELÜLOZ-İŞ Sendikası yetkilileri "**Başbakan Özal'ın önceki açıklamalarına**" dayanarak hükümetin grevi ertelemeyeceğini işaret ettiler.

Öte yandan SEKA'nın, Türkiye'nin kağıt-karton üretiminin yüzde 93'ünü karşılarken, "**sıfır stok**"la çalıştığı belirtiliyor.

TOLEYİS SENDİKASI BURSA'DA SEMİNER DÜZENLEDİ

- **TÜRK-İŞ Eğitim Sekreteri Başoğlu;**
"Çalışma Bakanı, Van Kedilerini bıraksın,
işçilerle ilgilensin."
- **TOLEYİS Başkanı ARAS;** "Hükümet bizimle
uğraşacağına işverenlerle uğraşsın."

Bursa'da TOLEYİS Sendikası'nca düzenlenen seminerde konuşan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, hükümetin işçi sorunlarına karşı kayıtsız kaldığını ifade ederek "Çalışma Bakanı Van kedilerinin korunması için vakıf kuruyor. Buna karşı değiliz, fakat kendi raporlarına göre, ülkemizde 600 bin sigortasız işçi çalışmaktadır. Çalışma Bakanı'nin asıl görevi bu işçileri sigortalı yapmaktır, Van kedileriyle ilgili vakıf kurmak değil" dedi.

MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN KONUŞMASI

1 Ağustos günü Bursa Uludağ'da Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (AAFLI) ile ortaklaşa düzenlenen "Sendika Yönetimi ve Teşkilatlanma Çalışmaları" konulu seminerde konuşan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, Türkiye'de sendikal örgütlenme ile işçi haklarının önündeki en büyük engelin hükümet olduğunu savunarak "Özal ve ANAP'ın iktidar anlayışı böyle devam ettiği sürece Türkiye'de gerçek anlamda ne demokrasi kurulur ne de işçi hakları gelişir, Hükümet bir yandan toplu sözleşmelerde (Devletin parası yok) derken, diğer yandan sözleşmeli

personel çalıştırarak sendikalaşmayı önüyor.

Devlet uygulamalarıyla, işverenlerle birlikte SSK'yı sömürüyor, biz ise korumaya çalışıyoruz. SSK'nın devletten ve hükümetten alacağı 800 milyar liraya ulaşmıştır." dedi.

Türkiye'de sigortasız işçi sayısının giderek artmakta olduğunu vurgulayan Başoğlu şöyle konuştu: "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut, Van kedilerini koruyacak bir vakfa öncelik ediyor, bir vakıf kuruyor, buna karşı değiliz, fakat kendi raporlarına göre, ülkemizde 600 bin işçi sigortasız çalışmaktadır. Çalışma Bakanı'nin asıl görevi bu işçileri sigortalı yapmaktır. Van kedileriyle ilgili vakıf kurmak değil. Bakanlığınca kayıtlı 3 milyon 483 bin işçi varken, bunlardan yalnız 2 milyon 825 binli sigortalıdır."

MUSTAFA ARAS'IN KONUŞMASI

Seminerin açış konuşmasını yapan TOLEYİS Genel Başkanı **Mustafa Aras**, eğitimin önemine değindi ve işkolundaki örgütlenmenin güçlüklerine işaret ederek şöyle dedi:

"- İşkolumuzda binlerce işçi sigortasız çalışmakta. İşve-

renler sendikalaşmaya karşı, hatta tehdit bile etmektedirler. Hükümet bizimle uğraşacağına işverenle uğraşıp, işçiden kesilen paranın intikal etmesini sağlasın. Sendikalar işçilerin ekonomik ve sosyal ihtiyaçları temin ederek endüstriyel barışı ve istikrarı teşvik eder. Bunun bilinmesi gerekir".

SUAZO'NUN KONUŞMASI

Seminerde bir konuşma yapan AAFLI Türkiye Direktörü **Valentine Suazo**'da işçilerin sorunlarının çözümünün birlik içinde olmalarından geçtiğini, bunun tek yolunun sendikal örgütlenme olduğuna dikkati çekti. Suazo çözülemeyecek hiç bir sorun olmadığını söyledikten sonra "- Enflasyon nedeniyle iki yakanızı bir araya getiremiyorsunuz. Unutmayın ki sorunların çözümü yine sizsiniz." şeklinde konuştu.

Seminerde tebliğ sunan 9 Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. **Fevzi Demir**, hak grevinin kaldırılmasının işçinin çok önemli bir silahının elinden alınması olarak gördüğünü belirtti.

TOLEYİS'in Uludağ'da yaptığı "Sendika Yönetimi ve Teşkilatlanma Çalışmaları" konulu semineri 5 gün sürdü.

TOPLU-İŞ SÖZLEŞMELERİNDE SON DURUM

(31 Ağustos 1988 tarihi itibariyle)

- TÜRK-İŞ'e bağlı 32 sendikanın toplu iş sözleşme çalışmaları sürüyor. TÜRK-İŞ Araştırma Bölümü'nün sendika genel merkezlerinden sağladığı bilgiler ışığında yaptığı çalışmaya göre, uyuşmazlıkta bulunan işyerleri ile grev aşaması ve grev uygulaması sürdürülen işyeri, sendika ve işçi sayıları aşağıdadır:

	<u>İşçi Sayısı</u>
Uyuşmazlıkta Olan TİS'ler	265.347
Grev Kararı Aşamasında Olan TİS'ler	12.289
Grev Uygulamasında Bulunan TİS'ler	2.065

A) UYUŞMAZLIKTA OLAN TİS'LER

SENDİKA ADI	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI
TEKSİF	Tekstil İşveren Sendikalarına Bağlı İşyerleri	120.000
	Antbirlik	3.000
TÜRKMETAL	MESS (260 işyeri)	90.000
	Emniyet Genel Müd. bünyesinde çalışanlar	1.700
	Mayıs Motorlar	600
	Ege Mosan	450
TES-İŞ	Sır Barajı	1.200
G.MADEN-İŞ	MTA	7.000
T.MADEN-İŞ	Kazdağ Madencilik A.Ş. Balıkesir	32
	Büyük Çeltik Kömür İşlet.	
	Amasya-Saraoğlu	231
	Çayeli Bakır A.Ş. Rize	18
	Kömür İşletmeleri A.Ş. Ermenek	261
	Aydın Linyit Ltd.Şti.	355
	Üzmen Maden Kömür İşl. Amasya	42
TKİ Genel Müdürlüğü	25.599	
SELÜLOZ-İŞ	Kağıt İşverenleri Sendikasına bağlı 17 işyeri	5.600
YOL-İŞ	Astaldi Firması	337
	Tekfen	300
SAĞLIK-İŞ	Belediye Hastanesi	30
T.HARB-İŞ	ABD İşyerleri (Holms and Narver, Tuslog Komutanlığı, Aafes, Dinlenme Tesisleri ve Contact Şirketlerine bağlı üst ve tesisler)	4.500
	TEKGIDA-İŞ	Ulukartal Makarnacılık
PETROL-İŞ	Koruma Tarım İlaçları	562
	Aksa Akrilik Kimya	671
	Kimsan Rejenere Kauçuk	36
	Emtaş	13
	Gesan	17
	Petsan Plastik	
Bufalo	61	
Uzelli Kaset	21	
TGS	Tercüman Gazetesi	575
	Milliyet Gazetesi	510
	Cumhuriyet Gazetesi	330
AĞAÇ-İŞ	Düzsan A.Ş. Düzce	200
	Orma A.Ş. Isparta	250
ÇİMSE-İŞ	Şayakçı Madencilik	135
	Gök İnş. San. ve Tic.	120
	Dolsan Dolgu Mad.San.Tic.	150
ÇİMSE-İŞ	Eston Boşluklu Döşeme Mad.	110
	Keban Beton Direk Fab.	75
Oralışta İstuk A.Ş.	120	
	71	

B. GREV KARARI AŞAMASINDA OLAN TİS'LER

SENDİKA ADI	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI	GREV KARARI TARİHİ
SELÜLOZ-İŞ	SEKA	10.250	12.8.1988
PETROL-İŞ	Pil Batarya	349	17.8.1988
	Pilme Pil	110	24.8.1988
	Asilgaz	24	24.8.1988
	Öznuralp	43	13.7.1988
	Duramel Kimya ve Plastik	28	10.8.1988
	Petlas	90	18.7.1988
T.YOL-İŞ	İst.Vakıflar Başmüdürlüğü	190	5.7.1988
TÜRK METAL	BKB Tıbbi Cihazlar	45	11.8.1988
	İşlek Ziraat Aletleri	24	18.7.1988
	Toptaş İnşaat	80	11.8.1988
	Alper Ziraat Aletleri	53	4.8.1988
BELEDİYE-İŞ	Tavas Belediyesi/ Denizliliği	5	23.8.1988
	Güzelyurt Belediyesi/ Malatya	12	15.6.1988
	Gündüzbey Belediye-si/ Malatya	23	15.6.1988
	Ankara Üçler Sitesi	2	16.8.1988
AĞAÇ-İŞ	SFC A.Ş. Kastamonu	200	9.8.1988
BASIN-İŞ	T.Emlak Bankası	37	7.7.1988
ÇİMSE-İŞ	Temel Yapı ve Bayındırlık A.Ş. Adana	136	12.8.1988
	İstaş İzmir A.Ş.	178	12.8.1988
	Denizli Cam Sanayii A.Ş.	600	13.9.1988
			(Grev uygulamasına başlanacak)

C. DEVAM EDEN GREVLER

Sendika Adı	İşyeri	İşçi Sayısı	Başlama Tarihi
T.MADEN-İŞ	Türk Maden Şti. A.Ş. Kavak Krom ve Bahtıyar Tavas/Köyceğiz	975	1.8.1988
PETROL-İŞ	Doğu Galvaniz/Kocaeli	106	17.9.1987
AĞAÇ-İŞ	Elsan A.Ş.	60	1.8.1988
BASIN-İŞ	Darphane ve Damga Matbaası	333	23.6.1988
ÇİMSE-İŞ	Sümerbank Yıldız Por-selen/İstanbul	350	6.6.1988
SELÜLOZ-İŞ	Motif Duvar Kağıtları	50	30.10.1987
	Adana Kağıt Torba	105	30.6.1988
TÜRK METAL	Civas Cıvata	66	1.8.1988
TOLEYİS	Elyaf Yemek Fab.	20	24.8.1988

HARB-İŞ YÖNETİCİLERİ AÇLIK GREVİ YAPTI

Türk Harb-İş Sendikası yöneticileri ile Başkanlar Kurulu üyeleri, Ankara'da düzenledikleri Başkanlar Kurulu toplantısını takiben, 3 Eylül Cumartesi sabahından itibaren, açlık grevine başladılar. Türk Harb-İş'in çeşitli illerindeki 21 şubesinde de, sendika yöneticileri 30 saatlik açlık grevine katıldılar. Dergimiz baskıya girerken Harb-İş'in bu eylemi sürüyordu.

Konuyla ilgili olarak açıklama yapan Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı Kenan Durukan, "Bu eylemimiz, Milli Savunma Bakanlığı işyerlerindeki işçilerimiz için istenen ek zam talebinin olumlu sonuca bağlanmaması ve Balgat Hava Üssündeki işçilerin sorunlarının halledilmemesi üzerine, ilgililere bir uyarı ve protesto niteliği taşımaktadır" dedi.

Açlık greviden önce, topluca Amerikan işyerlerinden Balgat Hava Üssünü ziyaret eden Harb-İş Yönetim ve Başkanlar Kurulu üyeleri, burada işçiler tarafından sıcak bir ilgiyle karşılandılar. Çeşitli sloganlar atan buradaki işçiler, sendikanın alacağı her kararı noksansız uygulayacaklarını belirttiler.

Bilindiği üzere sendika, bu işyeri için daha önce grev kararı almıştı.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Gen.Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen.Bşk.: NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak No: 13
01	TARIM-İŞ Gen.Bşk.: GAZANFER AKÇIN Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	15	YOL-İŞ Gen.Bşk.: BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Tel: 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen.Bşk.: MUSTAFA ORHAN Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57	16	TES-İŞ Gen.Bşk.: Faruk BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel: 134 49 87-88-89 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen.Bşk.: MEHMET TEZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen.Bşk.: KENAN GÜRBÜZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 229 67 97 - 229 47 99 Sıhhiye / ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen.Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen.Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir/ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen.Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	18	TÜMTİS Gen. Bşk. V.: Yurdal ŞENOL Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen.Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen.Bşk.: MEHMET ACİDERELİ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 29-30-31-32
06	TEKSİF Gen.Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen.Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gen.Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad 17/3 Birlik İşhanı Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen.Bşk.: ADNAN ÖZCAN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen.Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen.Bşk.: AHMET KURT Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen.Bşk.: İSMAIL ÖNAY Ömer Ağa Mah. Hürriyet Cad. İşilay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİT	23	HABER-İŞ Gen.Bşk.: CUMHUR SARAÇ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 1/14 Tel: 230 22 60 - 229 36 12 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen.Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen.Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen.Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	25	TOLEYİŞ Gen.Bşk.: MUSTAFA ARAS Sayit Nizam Mah. G-10 Sok. No: 91 AYTEK Apt. Zeytinburnu / İSTANBUL
11	BASS Gen.Bşk.: TAMER SONALP Sümer Sokak 29 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen.Bşk.: KENAN DURUKAN İnkilâp Sokak 20 Tel: 134 20 00 - 134 20 01 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen.Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Tel: 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen.Bşk.: EREN GÜVENER Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Cağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen.Bşk.: HASAN BASRİ BABALI Kazancı Yokuşu, Ağaçaırağı Sokak No: 3 Daire: 10 80090 Taksim / İSTANBUL Tel: 151 95 77 (3 Hat)	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen.Bşk.: HÜSEYİN PALA Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel: 513 82 54-55-56
13	TÜRK-METAL Gen.Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA		TÜRK-SEN Gen.Bşk.: HÜSEYİN CURCIOĞLU 7 A Şehit Mehmet R.Hüseyin Sokak Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS